

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 11. prosinca 1878.

List 2.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kersianstva.

(Dalje.)

Ker starši niso imeli prave vere, tudi prave ljubezni niso mogli imeti do svojih otrok. Po postavi bilo jim je dovoljeno zavreči ali pomoriti jih. In le premnogokrat so se terdoserčni posluževali te strašne pošastnosti, ter so dali pomoriti svoje lastne otroke, kateri jim niso bili všeč. Po nekterih krajih je bilo celo naravnost zapovedano zavreči vse slabotne in bolehnave otročiče. In na tisoče in tisoče tacih sirot so ležali na ceste pometali, ali po pustinjah poskrili, da so lakote pomerli, ali jih raztergali psi in druge živali. Včasih so prišli drugi ljudje ponje, pa ne, da bi jim bili dobri in skerbni zanje. Osliepili so jih neusmiljenci ali drugač poškodovali, da so jim potlej kot slepi, kruljevi berači dobiček donašali. Mnoge so poprodali za sužnje. Pa to še ni vse; še nekaj grozovitejšega imam povedati. Brez števila so jih darovali tudi malikom, včasih starši sami prostovoljno, večkrat pa primorani, ker menili so nesrečni pagani, da njihovi maliki se dajo naj rajši potolažiti s kervjo in smertjo malih otročičev.

V velikem mestu Kartagi stal je velikansk malik iz železa, znotraj ves votel. V tem maliku so zakurili, in ko je bil dovelj razbeljen, pokladali so uboge otročiče žarečemu maliku v narocje, od koder so po razbeljenem žrelu padali na ogenj ter so v neslišanih bolečinah umirali. Dvé sto malih sirotkov so enkrat en sam dan starši primorani nanesti in darovali grozovitemu Molohu, potem pa so jih tri sto še prostovoljno dodali.

Tudi oni, ki so pri svojih starših še živi ostali in rastle, niso imeli ob tistih časih nič prijetnega. Nikogar niso imeli, da bi jih bil tako lepo učil, kakor zdaj znajo skerbne katoliške matere svojim nedolžnim otročičem tako globoko vcepovati v nežno serce prelepe nauke sv. vere, katerih ne morejo (ko bi tudi hotli) pozabiti vse žive dni. Nikogar ni bilo, da bi bil male tako okrog sebe zbiral, kakor jih zdaj zbirajo goreči duhovni takrat, ko jih s toliko skerbjo za prvo spoved in s toliko ljubeznijo za slovesno prvo sv. obhajilo pripravljajo. O to so bili merzli, žalostni časi!

Prišel je pa Jezus Kristus na svet, in kako se je vse spremenilo povsod, kjer je bil sprejet Njegov božji nauk! Srečo in blagoslov je prinesel Odrešenik za vse, posebno še za otroke. Ljubil, priserčno ljubil je vse ljudi, ali posebej je ljubil nedolžno mladino! Kako ginljivo je, kar beremo o tem v sv. evangelji!

Ves utrujen težavnega podučevanja je že bil Jezus nek večer, kar mu pripeljejo skerbne judovske matere svoje male, da bi jim jih dobri Jezus blagoslovil. Aposteljni, ki niso imeli tako detinskodobrega serca, jim branijo, češ, da Gospod potrebuje počitka, kaj bi se še z otroci zdaj vkvarjal; Jezus pa, kakor zagleda nedolžne, koj je v sredi med njimi, „pustite male k meni — tako klče — nikar jim ne branite“; jame se z njimi ljubeznivo pogovarjati, prav kakor otrok z otroci: v narocje jih jemlje, z velikim veseljem jih blagoslovlja ter tako pomenljivo reče: „tacih je nebeško kraljestvo“!

Tako lepo še nikdar nobeden ni pohvalil otrok; takega daru jim še nihče ni obljudil! O stermite in veselite se, vsi nedolžni otroci! Jezus je pripravljen, ako nedolžni ostanete, vam dati, kar ima naj dražega, svoje kraljestvo; kar ima naj lepšega, svoje nebesa! Čo vesele obljudo je vam Jezus še o drugih priložnostih ponavljal in zaterdil, kakor n. pr. takrat, ko je k sebi poklical nedolžnega otroka ga objel in postavil pred aposteljne rekoč: „Ako ne boste kakor ta otrok, ne pojedete v nebeško kraljestvo!“ Kolika sreča za otroke zopet v teh besedah!

Le Jezusu se imate zahvaliti, da niste tako nesrečni, kakor so bili nekda otroci nevérccev, in so še zdaj po vseh krajih, kodar Jezusova vera ni razširjena! O spodobilo bi se pač, da bi tudi vi Jezusa tako ljubili, kakor On vas ljubi, da bi vsaj nekoliko za Njega storili, ker je On tolikanj za vas storil! Toda — oh — otroci, zatoženi ste! Od vsih strani vas tožijo! Starši se pritožujejo, da jih nočete vselej lepo vbogati, da namesti veselja napravljate jim žalost; duhovni, ki vas v cerkvi vidijo, bi se skor zjokali nad vami, ker nočete lepo klečati, nočete moliti ves čas, kakor se spodobi vpricho Jezusa in angeljev; in sploh se slišijo pritožbe, da niste dovelj modri, sramežljivi, mirni in prijazni, bogoljubni, temuč prevzetni, vporni, jezljivi, do Jezusa mlačni, celo merzli in sicer velikrat preveč surovega, divjega obnašanja, z eno besedo, da niste nedolžni!

Povém vam, ko bi zdaj Jezus stopil med vas, nikakor bi ne bil vsim tako prijazen, kakor je bil onim otrokom; ne bi vsim klical, pustite male k meni, temuč mnogim bi resno zažugal: „poberite se spred mene! Ker čeravno ste še mladi, vendar takih, kakor ste vi, niso nebesa, za take je pekel!“

Tako bi bil Jezus primoran reči mnogim z med sedanje mladine. Mnogim, pravim, ne vsim. Zakaj, čeravno se ne dá tajiti, da se mlačnost in spridenost, kakor pri odraslih, tako pri mladini nagloma širi, je vendar tudi res, da jih je med malimi še, kateri so dobri — prav dobri. O da bi le ves čas ostali! In kakor se popotnik v puščavi razveseli, kadar dolgo iskaje najde

tudi med ternjem in puščobnim rastlinjem lepo in dišečo cvetlico, še bolj se razveselimo mi odgojitelji, ako vidimo med spačenim svetom dobrega, blagega, nedolžnega otroka.

In ne le mladim za poduk in posnemo, temuč tudi odraslim, katerim čedalje menj pobožne mladine pride pred oči, za veselje in tolažbo, sem se namenil opisati ginljivo in neomadežano življenje mnogoverstnih nepopačenih, bogoljubnih, nedolžnih otrok; najpred iz sedanjega veka, potlej pa iz preteklih bližnjih in oddaljenih časov keršanstva.

2. Bernardinica iz Lurda.

Daleč tam na jugu francoake dežele, blizo španjake meje na podnožji pirenejskega gorovja je malo mestice Lurd (Lourdes). To mestice pred nekaj leti ni bilo tako imenitno, kakor je zdaj, ko romarji skor vsega sveta v neštetihi trumah tje romajo. V tem malem mesticu živela je pred kakimi dvajset leti blaga deklica, Bernardinica. Bila je prav revnih staršev najstarejša hči. Zavaljo velike revščine dati so jo morali na deželo v izrejo. Tukaj je po samotnih gričih pasla ovčice. Družčine ni imela. Pogovarjala se je z ovčicami, igrala se s cveticami ter vživala stoterno veselje, ki ga daje priprosto nedolžno otročje serce. Brati in pisati ni znala, še manj številstva in družih vednosti, ker ni bilo nikogar, da bi jo bil dal v šolo; njeni kmečki redniki so jo imeli zato, da jim je delala. Druzega ni znala, kakor Očenaš, Češena-Marijo in apostoljsko vero in pa rožni venec, ki ga je še posebno rada molila in velikokrat ponavljala, ko se je čeda mirno okrog nje pasla.

Ljudje, pri kterih je bila, so se tako malo zanjo pečali, da še prvega sv. obhajila ni bila opravila, čeravno že 14 lét stara. Vendar se za to pri njej ni še tako mudilo. Kajti bila je še tako majhna, tako šibke in nežne rasti, da bi ji nihče ne bil prisodil čez 10 lét. Kakor po telesu, tako in še veliko bolj blaga je bila po duši. Bila je živa podoba nedolžnosti in čednosti — vsa krotka, čista in priprosta pastarica. Tudi Marija, nebeška Mati je rada imela to dobro dete. Prikazala se ji je osemnajstkrat! O srečna deklica, ki je smela nebeški Kraljici v rajsko obleče gledati, smela se pogovarjati s premilo Materjo Božjo — osemnajstkrat!

Zgodilo se je pa tako-le. Starši so jo k sebi nazaj vzeli, da bi sv. obhajilo opravila in pa jim v toliki revščini kaj pomagala. Večkrat jo kam pošljejo. Zadnji četertek pred postom, 11. sveč. 1858, pošljejo jo nabirat suhih odpadkov za kurjavo blizo mesta na kraj, kjer je votlina in skala Massabielle (Masabjélj) imenovana. Ž njo gre tudi mlajša sestra Marica in sosedova, enako ubožna Ivanka. Treba je bilo iti čez vodo Gáve. Uni dve greste hitreje, Bernardinica nekoliko zastane. Že ste bile unstran vode, tudi Bernardinica si izuva čevlje, da bi prebredla — kar zasliši neko šumenje. Ozira se, pa nikjer nič ne zagleda, tudi pérje po drevji se ne maja. „Berž ko ne sem se zmotila“, pravi sama pri sebi, „pa kaj bi neki bilo?“ Pri tej priči sliši drugič šumenje, kakor bi mogočen veter potegnil. Ozrè se na kviško — hoče zavpiti, pa ne more — na vsih udih se trese in trepeče — kajti gospó zagleda v nebeški avitlobi, tako lepo gospó, da se ne dá popisati. Bila je srednje velikosti, mlada še kakor pri 20 letih in silno krasna; nedolžno prijazna kakor otrok, brezmadežno čista kakor devica. Modre in ljubeznjive so bile njene oči. Stala je rahlo in labkotno na skali v votlini, vsa v beli dolgi obleki, prepasana z višnjevimi pasom, ki je s koncema segal skoraj do nog. Na glavi je imela bel pajčolan, v rokah molek iz čisto belih jagod, ki so bile nabrane na zlati verižici. Pri tej prvi prikazni Mati Božja ni spregovorila nobene besede.

Bernardinica ni vedela, kdo je ta tolikanj lepa in ljubeznjivo mila gospa. Vsa osupnjena in v velikem strahu berž vzame rožni venec, ki ga je vedno pri sebi nosila, pade na kolena in začne tako priserčno moliti, kakor je imela navado moliti, ko je še pasla. To terpi nekako čert ure in podoba — zgine.

Zdaj prebreds potok in dojde svoji tovaršici, ki ste že pridno derv nabirale. Vidile ste jo sicer pred kleče moliti, a to se jima ni čudno zdelo, ker ste jo poznale, kako je pobožna in tudi sicer je v tistem kraji hvale vredna navada, da otroci tudi zunaj na prostem kleče molijo.

„Ali niste nič vidile?“ ju vpraša Bernardinica, ko se jima približa.

„Nič“, ji odgovorite, „si li ti kaj vidila? Zakaj si tako vznemirjena?“

Dolgo časa noče povedati, vendar, ko se ne dá več zakrivati, pravi: „Vidila sem belo oblečeno gospó.“ In jima vse po versti pové ter pristavi: „Nikar tega nič ne pravite.“

Pa kakor že sicer otroci nobene skrivnosti ne morejo zamolčati, tako je tudi te dve deklici niste. Ko pridejo domú, Marica precej vse pové materi. Bernardinica, se vé, da zdaj tudi ne more drugač, kakor povedati mora vse, kakor je vidila. Mati jo kregajo, češ, da to ni nič, da se ji je le zdelo, da je kaj vidila, da so to le otročarije in pristavijo: „Nikdar več mi ne smeš k skali, ti prepovém!“

Te prepovedi je bila deklica zeló žalostna, kajti silno je kopernela gospó zopet viditi. Vendar molčé terpi, ker Bernardinica je bila dobra deklica, ki je mater vselej hitro in z veseljem ubogala. Tako bi morali vsi otroci.

Bernardinica ne more, ko bi tudi hotla, pozabiti lepe gospé. Vedno misli nanjo, pa matere si ne upa prositi. V nedeljo, ko je posebno lepo solnce sijalo, jo še bolj nekaj vleče tje k skali. Po sv. maši pregovori Marico in Ivanka in še tri druge otroke, naj gredó k materi in naj lepo prosijo, da spet dovolijo iti k skali „Massabielle“. In kako bi se mogli mati dolgo ustavljati priserčnim prošnjam tako dobrihi otrok, ki obetajo še pridniši in ubogljiviši biti? Dajo se preprosi in spet dovolijo. (Dalje naal.)

Postelno razveseljevanje.

(Dalje.)

Vprašaj najpred svete očete in duhovne učeniike, kako oni sodijo o posvetnih veselicah, in odgovorili ti bodo, da kdor se hodi skazovat in druge gledat, se podaja v enako nevarnost kakor Dina, hči Lijina, ki je postala nesrečna, ker je hotla viditi kinč mestnih hčeri pri slovesnosti v Sihemu. Večkrat ena beseda, en pogled okuži misli in dela nevarne vtise, ki se ne dajo nikoli več čisto izbrisati. Samo žejja dopasti zamore kaliti jasno zerkalo čistosti. Po občevanju s svetom se zgubi predraga sramožljivost, in zapravi se zaklad svete čistosti. Ob kratkem: ne ostane dolgo čist, kdor se vdeležuje šegavega posvetnega hruša in razveseljevanja. Tako učé duhovni učeniiki in sveti očetje, kterih bi se dala naštetih dolga versta. Ko bi posvetnemu duhu vdani ljudje tudi čudeže delali, bi teh móž ne mogli prepričati, da so čisti. Vse vaše vedenje, bi jim rekli, vas razodeva za lažnike. Verjemite mi, pravi sv. Avguštin, roko kakor k prisegi na persi položivši, verjemite mi: vidil sem pri teh prilikah naj viši lepotije Libanonske, ki so bile s svojimi koreninami globoko vterjene v čednosti, in kterih razum je segal visoko v oblake, ter

mi je bilo zánje ravno tako malo skerb, kakor za kakega Hieronima in Ambroža; — vidil sem jih padati pri takih prilikah.

Kaj poreče potem zdrava pamet k posvetnim razveseljevanjem? Ali ne meri tukaj vse na mesenost, na pohlepo dopasti in na nasladnost? Ali se ne prikazuje brezštevilne spotikljive reči, ki človeku, zlasti mladosti oči slepe, domišljijo vzbujajo, čut sramožljivosti moré, serce vklepajo? In v sredi mesenosti, dopadoželjivosti in nasladnosti, v vertincu spotikljivosti naj bi človek ostal čist? Bil bi to v duhovnem življenji ravno tako velik čudež, kakor ohranjenje tréh mladenčev v babilonski ognjeni peči.

In kaj res skušnja učí? Prašaj le tiste, katerih čistost je škodo terpela, kje je začetek njihove npravne nesreče? Velika večina izmed njih ti mora odgovoriti: Pri posvetni veselici. Zarés, bilo bi neverjetno, ko bi mladené, devica, ki se vdá šegavemu gnanju svetá, ostala čista: imeti bi móгла res drugo naturo, kot jo ima sploh človeško. Če se ti zdé te besede preterde, pomisli evangeljski nauk o čistosti; nikar pa se ne moti in ne poslušaj, kaj svét tirja od čistosti. Nevarnost posvetnih razveseljevanj se tedaj ne dá tajiti, vzroke ima v naturi človeški in je poterjena po občni skušnji.

Kako se tedaj zamore rešiti mladina tih nevarnost? Rešiti se zamore, nam Marija odgovarja s svojim izgledom, z ogibanjem sveta in njegovega razveseljevanja. Zakaj Marija je preživela v samoti celo življenje; ogibala se je celó obiskanj in družin, ne samo nevarnih, temuč tudi le nepotrebnih. Kdo je bil bolj vreden, da ga je svet gledal, kakor Marija, ktere neprimérnjiva lepota je v nemala vse serca za Boga in za čednost? In vendar, koga so manj vidili, kakor Marijo? „Motite se, pravi sv. Ambrož, če mislite, da je bila Marija pogosto in rada zunaj hiše; zapustila je namreč hišo navadno le takrat, kadar je móгла iti v tempelj, in tudi tje je hodila le v družbi svojih staršev, ali če je sicer tirjala ljubezen do Boga in do bližnjega; vernila se je pa zopet kolikor mogoče naglo v svoje stanovanje.“ V naglici je storila težavno pot k svoji teti Elizabeti, v veliki naglici, ne da bi se bila med potjo zadrževala, da bi ne bila dolgo ostala od doma.

Ogibanje svetá in njegovega veselja je naj varniši pripomoček zoper zunanje nevarnosti za čistost. Če kje, gotovo veljá tukaj izrek sv. Duha: „Kdor nevarnost ljubi, bo v nevarnosti poginil.“ (Sir. 3, 27.) Duši se pri tem godí kakor telesu. Kdor živi v zdravem zraku, ostane zdrav; kdor pa v nezdravem, se kmalo ualeze bolezni: tako je tudi človek navadno le toliko časa ne dolžen, dokler se ogiblje slabih priložnost. „Beži, pravi sv. Hieronim, in zmagal si; če ne bežiš, si premagan.“ Ali na kaj se smeš zanašati, keršanska mladost, da se podajaš v nevarnost posvetnega veselja? Ali si morebiti bolj čednosten kakor David, modrejši kot Salomon? Ti in mnogi drugi, katerih čednost te osramotuje, so padli, ker niso bežali. Ti pa, keršanski mladené, keršanska devica, ki se komaj v samoti obrani čist, ti se hočeš poskušati z naj bolj prekanjenimi sovražniki, se deržeš na naj nevarniše bojiša? Prašam te še enkrat, na kaj staviš svoje prederzno zaupanje? Morebiti na milost Božjo? Ali kje je prederznemu milost obljubljena? Ali mu ni veliko več že naprej odrečena, ker pisano je: „Kdor nevarnost ljubi, bo v nevarnosti poginil.“ Kako bi se tudi človek z zdravo pametjo upal Boga pomoči prositi, in bi se nekaznovan podajal v nevarnost greha? Gotovo je tedaj: Ogibanje sveta in njegovega veselja je naj varniši pripomoček čiat ostati.

(Dalje sledí.)

Zakaj Judje in zanikarni katolíci duhovne čertijo, preganjajo, tako gerdo obrekujejo?

(Dalje.)

Dokazali smo v lanskem letniku, kako liberalci zavoljo zmišljenega bogastva in drugih največ zmišljenih napak posameznih duhovnov preganjajo in čertijo vse duhovstvo, nasproti pa resnične napake drugih stanov pokrivajo in moléé odobrujejo. Podobni so umazanim krokarjem, kateri toliko časa berskajo po belem snegu, dokler izpod njega ne izvlečejo červecá ali kake druge njim priljubljene jedi, katero zgrabijo hlastno. Tako stikujejo tudi liberalci toliko časa v duhovskih krogih, dokler ne zavohajo kake napake, katero potem izobesijo v svoji umazani krami. Ako pa v domačih krogih nič ne najdejo, segnejo tudi v tuje in daljne dežele, in s sv. jimi jastrebskimi očmi zagledajo tudi v daljavi naj manjše madeže nad duhovni. Deržé se znane latinske prislovice: „Calumniare audacter, semper aliquid haeret“, to je: Obrekuj prederzno, nekaj se bo vaelej prijelo. Naj raji se lotijo duhovskih vstavov in samostanov, s katerimi so duhovni v dotiki, ali imajo kak vpljiv do njih.

Znana je dogodba od neke nune Barbare Ubrikove, v Krakovem na Poljskem, od ktere so bili liberalci raznesli prav gerdo laž. Lagali so, da sta samostanski spovednik in samostanska prednica zaperla omenjeno Barbaro v temno ječo, v kateri je tičala več lét, in da je ravno toliko pičilo slabe jedi dobivala, da ni umerla gladú.

Liberalci so iz teh po njih glavi spletenih laži skovali celi roman, ki se je predstavljal po glediših. Da bi se ta pravljica razširila tudi med priproste ljudi, ki ne obiskujejo gledališč in ne berejo romanov, so dali liberalci zmišljeno dogodbo naslikati v strahotnih podobah. In ono gerdo obrekovanje se raztrosuje tudi med priproste Slovence, ko se je prederznil neki podobarski barantač nedavno o sejm spačeno zgodbo omenjene Barbare v mnogih podobah na stolnem tergu na zidovih na prodaj obesiti. Tako n. pr. je bilo na eni sliki viditi, kako brez obleke Barbara v ječi čepi vkljenjena na tléh; na drugi: kako tirajo žandarji z nastavljenimi bajoneti duhovna in prednico pred sodnijo; in tako je bilo viditi še mnogo enakih gnjusobnih podob — nesramnih laži.

Sodnija, kakor je znano, je natančno preiskovala ta dogodek, in je sklepno razsodila: „Barbara Ubrik je bila zbiaznjena (nôra), ni terpela nobene obleke na sebi, temuč jo je precej raztergala raz sebe; zavoljo pohujšanja so jo morale nune imeti zaperto v tetni sobi, vendar so ji obilnih in dobrih jedil podajale.“ Vsled tega prepričanja je sodnija vse pravljice o Barbari spoznala in razglasila za laži in obrekovanja, ter v prihodnje prepovedala vse predstave po gledališih.

Kaj so pa nameravali liberalci in frajmavrarji s tim obrekovanjem? Duhovnom in redovnicam so podtikali take neusmiljenosti in hudodelstva, in so jih hotli s tem ob veljavo pripraviti, ljudém pa vzeti ljubezen in spoštovanje do njih.

Kakor pa liberalci z daljnogledom in drobnogledom vse preiskujejo, kar bi utegnulo duhovnom v nečast biti, ravno tako pa od druge strani ogledujejo z zelenimi očali vse duhovske zasluge, ktere potem svetu namesto za sijajne in lepe, razodevajo ko zelene in temne. Zatorej oni vse junaške dela duhovnov ali zamolčijo, ali pa jih skušajo zmanjšati ali ovreči, v nič djati. Kdo more naštetí vse zasluge duhovnov, s katerimi so si pri človeštvu postavili neminljive spominke? Tu je duhoven vtemelil vstav za gluhoneme, tam drugi duhoven sirotišnico, in tisoče teh nesrečnih sirot, ki so bile sebi in

drugim v nadlego, sedaj koristijo svetu, hvalijo Boga in blagrujejo duhovna, ki jim je vcepil omiko.

Koliko je duhovnov, ki so zapustili in zapuščajo domovino in se podajajo med divjake, ter jim prinašajo luč sv. evangelija in omike, jim zidajo katoliške cerkve, jih učijo rokodelstva. Skoraj večidel novejših mest v novem svetu je bilo po naselbi duhovnov v temeljenih. Nočem naštevati duhovskih zaslug, ktere so si pridobivali v domačih krajih, n. pr. z brezplačnim podučevanjem otrok v šolah po deželi, o kužnih boleznih, ko so žertvovali svoje premoženje in življenje v blagor zapuštenih bolnikov.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Glasi katoliške družbe III. in IV.*) Že sta dokončana III. in IV. deli „Glasov“ katol. skupaj in v malo dneh se bodo razposlali. Dobijo jih vsi udje brez plače, pa tudi drugi po spodobni ceni. Ako kateri udje morebiti I. in II. zvezka po kaki pomoti ali nepriliki še niso dobili; naj pošljejo po nju v katoliško družbo. „Glasi“ so prav posebno namenjeni za podučevanje ljudstva vseh stanov, zlasti pa za mladino; zato prosimo č. gg. duhovne in druge olikane vernike, naj preberó ali saj natanko pregledajo te knjižice in ako bodo tudi oni naše misli, nad čimur ne dvomimo, naj se goreče prizadevajo, da ti „Glasi“ prav obilno ter čezdalje obilniše med ljudi zahajajo.

Obseg III. in IV. zvezka je naslednji: Kratek vvod. — Društvene zadeve. — Tone pod lipo (posebno mično branje iz domačega življenja). — Dve veselici in dva osrečena berača, ali: razni stanovi naj se prijazno zlagajo. Pod napisom: Mične in podučne so naslednji spiski: Rajši umreti, kakor pa lagati. — Nad cerkvenimi roparji se Bog mašuje. — Tudi ženske si zamorejo pridobiti zasluge aposteljnov. — Vesela novica za vesoljni katoliški svet. — Pod napisom: Smešne in osoljene pa ti-le: Naj viši hrib. — Kako jo kmetič zná zasoliti. — Od kod to robavanje? — Čemu ni kos? — Pa vender za vami teče! — Kaj pa je to? — Siti liberalci. — Kaj se je poslednje mesce zgodilo novega po svetu — med tem: Rusko-turška vojska (od str. 39. do 51). Zlasti so domače novice bolj posnete. — Tobakova popotnica za mlade ljudi. (Pesem.) — Zapisnik udov katoliške družbe.

Iz Ljubljane. (*Orgljarski učenci.*) Kakor je znano, obiskuje v Alojznici 19 učencev orgljarsko šolo. Učenci so domá iz različnih krajev: iz Preserja, Žalostne gore, Šent-Ruprehta, Ipavakega, Sostrega, Velesovega, Šmartna pod Šmarno goro, Vodice, Mokronoga, Teržiča, Idrije, Šebrelja na Goriškem, iz Štajerskega itd. Najmlajši je star 13, najstareši 32 lét. Sinovi so kmetiškib, revnih, nekteri prav hudo ubogih staršev. Tudi v tej šoli se zahtéva, da so učenci doma prevideni s potrebnimi knjigami, muzikalijami, in ako le mogoče, z glasoviri. Več učencev pa je, ki si tega zavoljo revščine omisliti ne morejo. Prav v serce se mi smilijo, ker nekteri so potožili, da še zajuterka, ne večerje, ne potrebne obleke, ne denarja nimajo, da bi stanovanje plačali. Komu bi se priden učenec ne smilil, viditi ga, da v zimskem času zmerzuje, lačen in otóžen v šolo hodi. Iz lastne skušnje prav dobro vé, kako bitko je biti v takih okoliščinah. Ako sin starše prosi, da bi mu pomagali, dobi navadni odgovor: le poterpi; tudi nam se slabo godí, sej ne bo dolgo terpelo. Cecilijansko društvo jih podpirati ne more, ker je že ves denar izdalo za naj potrebnejši reči: za orglje s 8 spremeni, za dva glasovira, harmonium, popravljanje sób, kurjatev, za luč v

zimskem času itd., vzelo je že 50 gl. na pòsodo. Vsak bralec teh verstic lahko spozná, kam to kaže. — Darove za orgljarske učence kaj rada sprejemata č. gg. Janez Gnjezda, prefekt v Alojznici, in Žiga Bohinec, knezo-škofijski tajnik v Ljubljani. Bog nakloni tu in tam dobrih serc!

Prištavek. Te verstice smo prejeli iz čisto zanesljivih rók. Še bolj kot spis sam, je nas ginilo to, kar smo slišali ustmeno. Marsikteri izmed teh pridnih učencev so res veliki reveži. Marsikteri gg. so obljubili podporo berž, ko se šola prične za orgljavce, naj bi zdaj blagovolili spolniti obljubo, ko je velika sila. Enako je želeti, da bi se dosti novih udov oglasilo, ter bi prišlo več dohodkov. Tudi duhovnije po deželi, katerim bodo učenci pozneje služili, naj bi se zdaj spomnili te dobrotne naprave in njenih učencev, zlasti pa tam, od koder so učenci. Kteri pa je v Ljubljani pripravljen kakemu učencu kaj pripomoči k živežu ali v denarji, lahko oddá pri omenjenih gospodih, ali če mu je bolj na roko, po naši misli tudi pri čast. P. Angeliku, ki uči glasbo v tej napravi.

Vred.

Iz Ljubljane. (*Božičnica rokodelskih fantov ss. 3 Kraljev večér.*) Zares ne moremo zadoosti pohvaliti verlega in čverstega obnašanja dečkov pri jaslicah in božičnem drevesu, ki so ga jim bili gg. rokodelski pomočniki prepustili od svoje božičnice, ki so jo obhajali novega leta večér. Vidilo se je tem mladenčem že sploh po zunanjem, pri petji in deklamovanji, da res prelepo napredujejo v zunanji olik, kakor tudi v vednostih in potrebnem znanji, še bolj pa v čednem značaju. Če kaj na svetu, je ta naprava res hvale vredna. Že čez 70 fantičev rokodelskega stanú je, katerim rokodelski gg. pomočniki prostor dajejo v svojih družbinah dvoranah, več gospodov pa jih podučuje ob nedeljah v raznih rečéh, kar jim je potreba. Blage gospé in gospodičine so jim tudi letos oskerbele lepih darov, kateri so jim bili razdeljeni po tem, ko so se skozi leto in v veselici skazali, da so jih vredni. Verstili so se ta večer govori, igra dveh fantičev na gosli, petje spremljano z goslimi in fisharmoniko. Gosto natlačeno poslušavstvo iz rokodelskega in družih stanov je s šumečim tleskanjem razodevalo posebno zadovoljnost. Za prvo pesmijo (božičnico) je nasledoval priméren ogovor do pridnih rokodelskih mladenčev, kateri naj tudi drugi mladini v poduk tukaj nasleduje, pa nekaj malo bolj raztegnjen. Tako-le se glasi:

Nocoj, predragi mladenči, bi vas rad v duhu postavil v mesto vsega keršanskega katoličanstva, v Rim, in sicer v eno naj lepših ondotnih cerkev, v cerkev Marije Device Snežnice, ki sta jo v 4. stoletji na svoje stroške zidala bogati Rimljan Janez in njegova žena. Prelepe in imenitne reči se vidijo v ti cerkvi, n. pr. svetinje ss. Joahima in Ane, sv. Štefana, vsih 4 evangelistov, veliko aposteljnov in družih svetnikov in svetnic; vidi se nekaj od mize poslednje večerje, štola in obročnik (manipeli), v kterih je sv. Jeronim maševal ob jaslicah v Betlehemu.

V tej cerkvi je lepa in imenitna kapela, v kateri bodo sedanji sv. Oče Pij IX po svoji smerti počivali, in so si nalaš za-se v nji grob dali vrvnati. Pa Bog daj, da bi še dolgo živeli, — in tudi vam vsim bodi priporočeno zvesto moliti, naj bi jih dobrotljivi Bog še prav dolgo ohranil, ohranil jih med drugim tudi za novo veselje, ki čaka vse vernike mesca rožnika letošnjega leta. V tem mescu namreč bodo Pij IX spolnili ko papež vse leta, kolikor časa je sv. Peter bil papež, ne le v Rimu 25 lét, ampak še poprej v Antijohiji na Jutrovem precej lét. To bo zarés imenitna slovesnost za vse keršanstvo.

Za vaš rokodelski stan, predragi, pa so preimennitna svetinja v cerkvi Marije Snežnice ostanki naj prve posteljice nekega rokodelskega fantiča, namreč kosec plenice, nekoliko sená in pa petero desk od postelje. In to je shranjeno v samem velikem oltarji... Kdo vendar je bil ta srečni detek, kterega prvo posteljico v toliki časti imajo?... Noben drugi, kakor sam nebeški Detek Ješček. Smem ga v nekom pomenu imenovati rokodelskega učenca, sej pomagal je sv. Jožefu žagati, likati, skoblati, in kar je bilo treba.

Tako tedaj? Tacega in tolikega tovarša vi presrečni fantiči imate? Ali je to res velika sreča! Pa še kolikošna! Kako vesel spomin za božični čas! Sv. Bonifacij Lozanski je bil neko leto na Sveti večer silno žalosten, ko ni mogel v cerkev k polnočnici. Zato pa, ker je imel toliko ljubezen do Jezusa, se mu Marija prikaže z nebeškim Detetom. O sreča za Bonifacij! Bil je Ješček tako nezmerno lép, da je Bonifacij večkrat potlej rekel prijatlom: „Če bi v sv. raju ne bilo nič drugega, kakor ta častitljivi obraz, bi bilo vredno vse terpeti samo za gledanje tega preblaženega obličja.“

Tacega tovarša tedaj imate vi, mladi junaki! Če ste pa njegovi tovarši, morate biti tudi vredni tovarši in mu kaj pomagati, ker vidite, kako brez lastnega stanovanja in brez vsega je prišel na svet zarad vas. Naredite mu hišico, raji bišo, — ali rekel bi jaz, pomagajte mu pripravljati poslopje tako velikansko, da bi imeli vsi ljudje v njem prostor!

Pa mislite si: Kako to, temu nismo kos!... Zakaj ne? Sej ste rokodelci; zidarji naj stavijo podlago in stene, tesarji stol ali rešt, streharji krov, mizarji, ključarji, kovači, klepači itd. naj delajo notranjo opravro, krojači, čevljarji in drugi naj oskerbé notranje pobišje in napravo, potrebne reči po sobah in bramih, peki spečejo belega kruha, in vse tako naprej, da vsaki rokodelc kaj pripomore.

Vi se temu posmehujete, jaz pa govorim za resnico, če tudi ne ravno v telesnem in tvarinskem, ampak v duhovnem pomenu. Hočem reči, ker ste tako svetega in visokega nebeškega gosta tovarši, bi vas vse rad nocoj postavil v njegovo imenitno službo, — bodite njegovi delavci, služabniki, njegovi zvesti aposteljni. Razkropili se bote čez kaj časa na vse strani po svetu in bodete to lepo in visoko službo Ješčekovo prav lahko in z velikim sadom opravljali. Vterjevanje, razširjanje njegove sv. Cerkve po zemlji, to je tisto veliko poslopje, ki sem ga vam imenoval, in to veliko hišo vi pomagajte Ješčeku razširjati, poviševati, likati in lepšati. Povsod se skazujte za Jezusove vredne aposteljne, tako boste vredni tovarši njegovega stanú. Zdaj zlasti, ker ste še manjši, ne morete tega spolnovati toliko z besedo, kolikor z lepim izgledom, s poštenim katoliškim življenjem. Kako to?

1. Do Boga bodite polni češenja in ljubezni: molitve nikoli ne opušajte, v cerkvi bodite kakor angeli; gredé memo cerkve, križa, ss. podob se odkrivajte; svetosti postavljene k vašemu posvečevanju, spoved, sv. Obhajilo, prejemaite s svetim veseljem in z gorečnostjo, kakor serafini. (Slišal sem vas tudi že hvaliti, da se v cerkvi lepše in bolj modro obnašate, kakor pa mladenčí neke druge verste, ki jih nočem imenovati.) Kadar zazvoní k molitvi opoldan, zvečer, se vselej odkrite, očitno in pošteno dajte Bogu čast z molitvijo!

2. Do svojih viših, duhovnov, mojstrov itd. bodite vselej spoštljivi, kakor je v izgledu in nauku kazal Ješček, tovariš vaš nebeški. „Čast, komur čast.“

Ako se kje nameri, da bi pričó vas kdo kaj nespodobnega zinil, zaklel ali kaj enacega spregovoril, kar ni pošteno, nikoli se nikar temu ne smejaite, nikoli

s njim ne potegnite; ko bi bilo celó kdaj od kacega odrašenega kaj tacega slišati, bodite kakor bi ne vidili in ne slišali, ako ga že zaverniti ne morete; vaše resno obnašanje utegne tudi take osramotiti in k boljšim mislim obrniti.

3. Do sebi enacih bodite vselej priljudni, spodobni, prijazni, postrežljivi, sploh olikani in čedni. V vašem sercu bodi tudi resnična pohlevnost, poterpežljivost, prava ljubezen do bližnjega, tudi do tacega, ki vas morebiti kaj žali. Hudo s hudim povračati — to Bog obvari! Od tod ravno prihajajo tisti strašni poboji, ki toliko mladih ljudi spravijo na Žabjek in na grad, pa tudi še v Gradiško in druge temne ječe. Groza pa je za take, ki v pobjih naglo smert storé! Hudo s hudim povračajo in pobijajo se le tisti, kateri ne poznajo v resnici Jezusove lepe vere. Klafati, preklinjati, pridušati, prepirati in pretepati se — to je plašarsko, ne pa djanje Ješčekovih tovaršev!

Veste dalje, kaj je pisano o Ješčeku? „Bil je pokoren staršem.“ In sv. Jožef, ki mu je namestoval očeta na zemlji, je bil ob enem tako rekoč tudi njegov mojster. Bil je tedaj Jezus podložen. Storil je, kar so mu rekli in še več. Kdo je bil podložen, kliče sv. Bernard, in komu? Sin Božji je, Stvarnik nebés in zemlje. Pokoren je staršem, ki so vendar le njegove stvari. Pokoren je bil Jezus v naj nižjih in težavniših rečéh, kakor so že v hiši ali v delavšnici (v Nazaretu, zdaj pa je ondi kapela). Prav po detinsko sv. Vinko Fererij popisuje Ješčekovo pokoršino. „Sveta Devica vzame vedrico na vse zgodaj, da bi šla po vode; Jožef pristopi, da bi ji odzvel vedrico, detek Jezus pa priteče, vzame vedrico in pravi: bom že jaz prinesel.“ (V Nazaretu se še dandanašnji velik potok zraven mestica imenuje „Marijin Studenec“. Morebiti kacih 15 minut od Jožefove delavšnice.) — Ali, o Gospod! zakaj ti opravljaš to vsednje delo? Gospod govori: „Zato, da keršanski otroci, ki bodo kedaj te reči slišali, ki sem jih opravljal svojim staršem, naj bodo tudi pripravljeni pomagati staršem, in naj se ne bi sramovali nobene postrežbe!“

Ostal je Jezus pokoren staršem do tridesetega leta. Pokoren od 1. do 12. leta, ko mnogi otroci začenjajo biti že prav hudo svojeglavni, in kakor so majhni in neakušeni, pa vendar staršem in predpostavljenim delajo že veliko skerbí in žalosti. — Bil je Jezus pokoren od 12. do 18. leta, ko mnogi sinovi in hčere začenjajo že glave povzdigovati, divji in nepokorni biti, in bi raji sami zapovedovali, kakor pa poslušali in pokorni bili, in tako se dajo zapeljati v mnoge napake in pregrehe! — Jezus je bil pokoren od 18. do 24. leta, ko se spodrasli otroci dostikrat v prehude reči zapletajo, ker staršev ne prašajo in ne poslušajo in nakopljejo si nepokoj in nesrečo za vse žive dni, odpirajo si pekel, zapirajo nebesa. — Pokoren je bil Sin Božji staršem od 24. do 30. leta, ko ljudje mislijo, da so čisto samosvojni, nikomur pokoršine dolžni in velikrat četerto zapoved kar popolnoma pozabijo.*)

Vi pa, predragi rokodelski fantje, nikar ne pozabite 4. zapovedi, da si neareče ne nakopljete. Kaj pa je sad lepe pokoršine in sploh čednega življenja? „Modrost“, pa „milost pred Bogom in pred ljudmi“. . . O prelepi, zlati darovi! Ali se more kaj lepšega reči o mladem človeku, kakor to, da je „moder“? — Pa „ljubeznjivost pred Bogom“, prijaznost pri Bogu — to je prvo bogastvo, naj prva sreča! Srečni pa bodete tudi že na zemlji: „ljubeznjivost prijaznost pred ljudmi“. Lejte jo vso srečo skupaj, ako bodete pravi tovarši mladega Jezusa in vredni njegovi aposteljni — nikoli pa

*) Gl. „Fromme Kinder“, von M. Fortner, Mainz 1876.

ne lškarjoti. Vaši poštenu mojttri in vsi dobri ljudje vas bodo radi imeli. Krub in obleko z vsim potrebnim si bodete s pridnim delom prisluževali in ne bo vam treba revšine otépati. Kadar bodete na popotvanji, ne bo vam palec iz čevlja gledal in ne roka iz sterganega rokava; imeli bodete vselej še kaj cvenka v žepu, in ne bo potreba terkati na vrata žalostno mermraje: „ein armer Reisender“. Tudi boste zmožni zvečer, ko kam pridete, oskerbeti si večerjo in ne bo vam želodec krulil zarad pajčevine in praznote v njem. Kar je pa naj lepše in naj bolj priporočevati, je to, da po mestih, kjer imajo katoliške družbe, boste sprejemani kakor znanci, prijatli in udje domače družine. Nebo vas zapustil Bog, ako se ga bote vi zvesto deržali, pa tudi pri dobrih ljudéh bodete sprejemani prijazno in gostoljubno, in dobro se vam bo godilo.

Opomniti vas še moram dolžnosti, ki je nikoli ne smete pozabiti, namreč, da morate biti hvaležni za dobrote, ki jih imate od gg. učnikov, podmojstrov in mojstrov, in ki jih od dobrih ljudi prejimate. V nocojšni namen naj zraven družih omenim blagosercnih gospejskih serc, ki so vam lepih božičnih darov tudi letos oskerbele, posebno deteljice: Šolmajer-Murnik-Šupev čeve.

K sklepu še lepo zerkalo Jezusovega dobrega aposteljčka. Častitijivi Brat Gerard Majella Napolitanski je bil deček rokodelskega stanú. Po smerti svojega očeta se je učil krojaškega rokodelstva. Bil je kaj priden delavec; zraven tega pa še bolj priden Boga častivec. Ves se je velikrat v Boga in molitev zamaknil. Kadar je imel le kake trenutke časa, je hitel v cerkev saj nekoliko molit pred sv. Rešnjim Telesom. Bil je tako bogoljuben, da se mu je velikrat Ješček prikazal. Tudi do bližnjega je imel resnično ljubezen, voljno je prenašal merzenje vikšega gosp. pomočnika, ki ga je hudo imel ravno zarad molitve. Bil je tudi Gerard nezrečeno usmiljenega serca do revežev, vse je z njimi delil in še sam stradal in se postil, da je drugim pomagal.

In kakošno milost je prejel od Ješčeka zarad tolike bogoljubnosti? Gotovo naj veči, ki se more misliti: to, da je lepo čistost ohranil do smerti, nikoli ni s kakim smertnim grehom omadežal svoje keratne nedolžnosti. Tako vam vošim in želim, da bi bili tudi vi, moji mladi prijatli!

To sem imel vam jaz povedati; zdaj pa še vi kaj povejte. — Hvaljen bodi Jezus Kristus, Marija in sv. Jožef!

Misijonske sporočila r. P. Valjavea.

LII.

Perve duhovne vaje v Repnjah
od 12. do 16. listopada 1872.

Vstanoviteljico naše repinjske hiše so vodile k temu, da je družbanom našim izročila cerkev in hišo, med drugim tudi duhovne vaje posebno. Slišala je, kako hodijo celó iz bele Kranje na duhovne vaje v Celje. Mislila je, čemu tako daleč in tako drago potvati? Tudi v Repnjah zamorejo pri očetih iz družbe Jezusove si duha poživiti, serce očistiti Kranjci in Kranjice. Ko je to razodela očetu deržavniku, ranjcemu P. Stieberju, kedar se je dogovarjalo v Lokarjih na njenem domu za vstanovitev Repinjske hiše naše, je bil pokojni pater na moč vesel tega predloga. Tudi sedanji velečastiti o. deržavnik P. Bülov, ko sem ga prosil dovoljenja k duh. vajam pervikrat, je veliko veselje nad tim razodel in mi odpisal: z obema rokama se je prijati takih lepih

priložnosti, za to ni treba prositi dovoljenja, ga že imate. „Quid magis proprium Societati Jesu, quam exercitia s. P. N. Ignatii tradere?“

Dobil sem iz Ljubljane pisanje, v katerem so prosile nektere ljubljanske osebe duhovnih vaj sv. Ignacija. Le pridite, odpišem.

12. listopada dopoldne jih pride 14 iz Ljubljane v naj geršem vremenu. Veter je vlekel, med dežjem je sneg napadal, prav neprijeten obraz je imela zemlja in nébes ta dan. Menim si, pervikrat so ljubljánčanke že slabo zadele s svojimi duh. vajami: neprijetnoše vender ne more biti zunaj lice, kakor je danes. A to jim nič ni podiralo serca, mislile so si, z mertvenjem telesnim duhovne vaje začeti pomeni poseben blagoslov Božji. Niso se motile te dobre duše

Po večernicah, sv. Stanilavu na čast odmoljenih, so se začele vaje s poklicem sv. Duba in z vvodnim govorom pred darilnikom sv. Fr. Ksaverijana, kjer je stala mično okinčana podoba angelja našega, sv. Stanislava Kostka. Ves v vencih je bil mladeneč sveti z lju beznjivim Jezuščkom v naročji. Vabil je k svojemu oltarju staro in mlado; ne samo dekleta ljubljanske, tudi od drugod je prišel pobožni ženski spol. Vse černo in pisano je bilo klečečih pred mladim, nebeškim svojim prijatlom od rana do temne noči.

Ob petih je bilo potem pervo premišljevanje, pri katerem je bilo obilo tudi družih ljudi. Za premišljevanjem so bile litanije Matere Božje z blagoslovoma.

Na praznik sv. Stanislava je imel o. Kos navadni govorček na čast svetniku in sv. mašo pred stranskim tim oltarjem, kjer je bila podoba sv. Stanislava. Ljudi je bilo vse polno zjutraj v cerkvi. Ob enajstih je bilo drugo, ob dveh tretje premišljevanje (tu se je rabila knjiga duh. vaj sv. Očeta: razlagali so se tudi pridajki duh. vaj in pa poglavitne čednosti kerščanske deklíce), potem branje primérno iz „Drobtinic“; ob petih pa je bilo četerto premišljevanje, sklejeno z litanijami Matere Božje in z blagoslovom s presvetim Rešnjim Telesom.

14. listopada je bila spoved po pervem jutranjem premišljevanji za te, ki so duhovne vaje delale. Po deveti uri je bilo branje duhovno iz „Življenja svetnikov“, potem pred enajsto uro rožni venec, ob dveh popoldne in petih tretje in četerto premišljevanje, pred vselej tudi rožni venec; med tretjo in peto uro pa je bilo branje primérno iz „Drobtin.“. Tak je bil vsakdanji red pervih duhovnih vaj.

Sobota je, peti dan duhovnih vaj. Treba je bilo skleniti. Po skončani šesti maši je bilo zadnje, sklepno premišljevanje od vstajenja Jezusovega, od njega prikazanja svoji Materi, sv. Petru in Janezu, sv. Mariji Magdaleni, od njegovega častitjivega vnebohoda. V pol ure je bilo vse skončano. Potem so še pomolile pred svetniki našimi, pred Marijo Devico brezmadežno. Kakor so ji vsaki dan po sprejetem blagoslovu pesmico na čast zapele, tako so ji jo tudi sklepni dan prav iz serca z zahvaljeno pesmijo vred zapele. Vidila se jim je hvaležnost iz oči ne samo iz besedi, s kterimi so se prav serčno nam zahvaljevale za neprecenljivo dobroto duhovnih vaj. Zapele so slednjič tudi presv. Sercu Jezusovemu pesmico njegovo, ki jo v naši cerkvi pevamo vsako pervo nedeljo mesca in o svečanosti tega presv. Serca. Pele so jo ginjene. Zdaj začenjajo jemati slovo od Zveličarjevega Serca, od lepe neveste naše, repinjske ljubeznjive cerkvice. Jokajo. Hočejo iti, pa je jim kakor bi ne mogle strani od Matere svoje in sv. Jožefa, od sv. Ksaverija in Stanislava. Molijo in jokajo, tako da tudi druge še v cerkvi pričujoče k solzam nagnejo. . . Šle so iz mirnih Repenj domú z blagoslovom Zveličarjevim, z Božjim kraljestvom, v sercu z Jezusovim mirom

kterega svet ne more dati. Upam, da jim ostane Jezusovo Serce v duši, da se dopolnijo besede njegove (Mat. 6, 21): „Kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje serce!“ Naj se enkrat tudi v nebesih sklenejo z Njim na vekomaj.

Žganje.

XIV.

Žganjepivec, kaj te uči palec?

Peti perat na roki se imenuje palec, *pollex a pollicendo*. Po latinskem ima ta perst ime od obetanja, in vsacega človeka, zlasti pa pijanca praša: kaj si obljubil? To je, odgovori se, kar si pri sv. kerstu obljubil: da se odpoveš poželenju, hudiču in svetu, ter njim ne bodeš stregel, ne po volji delal. Ali nisi obetal tolikrat tudi spovedniku, da se boš pijančevanja varoval? Kako pa spolnuješ, kar si obetal? Kakor to spolnuješ, takega plačila pričakuj, zakaj ta perst tebi obeta siromaštvo, bolezn, sramotnosti, kratko življenje tukaj, na unem svetu pa večno terpljenje, ako ne boš spolnoval, kar si obljubil, to je, ako boš nezmerno pil ter se ne zderžal pijančevanja, ktero je predraga reč sovražniku tvoje duše. To priča sv. Janez Zlatoust, kateri piše: „Nič ni tako drago hudiču, kakor pijanost in nečistost; kjer namreč je pijanost, tam je hudič.“ (Nihil ita est daemone amicum, sicut ebrietas et lascivia; ubi enim ebrietas, ibi diabolus est.) Pijanca namreč dušni sovražnik lahko zapelje v vse, kar hoče. Zato pravi sv. apostelj Pavel: „Nolite inebriari vino in quo est luxuria. Ne opojujte se z vinom, v katerem je nečistost.“ (Efež. 5, 13.) In sv. Bernard kliče: „O quam grave peccatum est ebrietas, quae hominem ejicit a regno Dei! — O kako strašen greh je pijančevanje, ki človeka pahne iz Božjega kraljestva!“ O koliko in koliko duš bode prekoredno pijančevanje pustne dneve v pekel spravilo, ker slehern meni, da mu je prosto do gerla piti, požrešno jesti, in mnogi se prederznejo tudi še v razne druge ostudne pregrehe pogrezniti se.

Cvet in sad zveste molitve.

Prošnje.

Priporočeni v bratovsko molitev: Neki prijatelj, na napačno pot zašel, da bi prišel k spoznanju. — Družina v hudih stiskah v novič prav serčno priporočena v bratovsko molitev N. lj. G. in v prošnje sv. Jožefa, da bi bila rešena iz britkih težav in nadlog, če je volja Božja. Ako milost doseže, jo hoče v zahvalo Mariji po „Danici“ razglasiti. — Žena s sinom vred priporoča v bratovščino N. lj. G. in sv. Jožefa moža, kot velikega pijanca z žganjem, preklinjavca, zapravljavca, da bi se mu gotovo sprosil versko spoznanje, poboljšanje, spreobrnjenje še pred smertjo. Zdobljena milost v zahvalo se po „Danici“ naznani. — Zakonska mož in žena v tako hudih stiskah, da si brez Božje in Marijne pomoči nikakor ne moreta pomagati, se v novo prav serčno, zaplljivo priporočata v bratovsko molitev N. lj. G. in sv. Jožefa prošnje, da bi zadobila pomoč v dušnih in telesnih zadevah. Uslišanje obljubita naznaniti. — Hudo bolnega moža žena priporoča za ozdravljenje, če je Božja volja. — Nekoliko zmešan bolnik je v dušnih in telesnih potrebah bratovščini v molitev serčno priporočen.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec prosinec.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov, še dolgo ohranjenje Pija IX, in zmaga sv. Cerkve.

II. Posebni nameni:

15. pros. Sv. Janez pušavnik, Rimljan. Priporoč.: Katoliška mladina v slabih šolah, zlasti v Rimu. Več priporočenih oseb in družin. Vojaštvo, zlasti na vojski.

16. Sv. Honorat, iz prebrisanega neverskega dečka postal učen katoličan in poslednji škof na Francoskem. Priporoč.: Francoska mladina za obvarovanje zoper prostomišljaštvo. — Ženini in neveste za pravega duha. Terdovratna mladina, zlasti šolska.

17. Sv. Anton Pušavnik. Priporoč.: Samostanski in sploh samski stanovi. Obvarovanje pred nevarnimi veseljami, zlasti slovenske mladine. Bolniki.

18. Sv. Petra stol v Rimu. Priporoč.: Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve. Odpravljenje kletvinje in pijančevanja, zlasti na Slovenskem. Vsi, ki se v nagli sili in osebno priporočajo v molitev N. lj. G.

19. Sv. Kanut, Danski kralj. Priporoč.: Spreobrnjenje Danske in drugih severnih držav. Da bi zmaga v vojski teknila v korist sv. Cerkvi. Vsi, ki so v velikih stiskah.

Življenje štirnajsterih pomočnikov v sili.

X. Sv. Evstahij, vojvoda in spričevavec.

(Dalje in konec.)

Evstahij se vzdigne s svojo družinico in armado iz Azije na Laško proti Rimu. Ta čas je bil cesar Trajan umerl, in cesar Hadrijan, grozovit sovražnik kristjanov, je bil njegov naslednik. Ko se Evstahij s svojo vojsko in z bogatim plenom proti Rimu pomika, mu gre Hadrijan z vsimi svojimi dvorniki naproti, in ga z vso mogočo častjo sprejme. Ves Rim je bil po koncu, in gre gledat slavnega zmagovavca. Cesar napravi njemu, njegovi ženi in sinovom na čast mnoge veselice, gostarije in igre. Evstahij, slavni zmagovavec, je bil povsod prvi na cesarjevi strani.

Naslednji dan gre cesar po tadanji navadi v mališki tempelj bogove hvalit in jim kadilo zažigat za dobljeno slavno zmago. Evstahij ga tje spremlja, toda le do vrat. Cesar ga k sebi pokliče in vpraša, zakaj ni šel z njim v tempelj darovat bogovom v zahvalo za dobljeno zmago? Evstahij mu neprestrašen odgovori: „Kristjan sem in kristjan ostanem. Jaz molim Kristusa, živega Boga, le njemu vsak dan darujem svoje zahvalivne molitve, ker le on me je rešil iz sužnosti, mi delil slavno zmago in mi pripeljal zopet mojo ženo in sinova. Jaz ne spoznavam in ne molim nobenega drugega boga, kakor le samega Stvarnika nebes in zemlje, kateri je nad mano storil tako čudovite reči.“ Cesar se razserdi in ukaže pobratu mu vojaški pas in vse druge častite vojaške znamenja.

Zvé tudi, da so njegova žena in sinova enake vere, pokliče vse pred svoj sodnji stol, kjer si na vso moč prizadeva, jih od Kristusa odverniti in k malikovanju nagniti. Vsi pa so stali trdni, kakor skala stanoviti v veri v Kristusa. Cesar vidi, da jih ne more ne s prilizovanjem, ne s pretenjem v veri omajati, jih ukaže v gledišče pred zverine peljati. Štirje levi — nalaš izstradani, da bi jih toliko bolj gotovo raztergali in požerli — so bili iz svojih zaporov izpušeni. Kristusova moč pa je njih zgrabljivo naturo spremenila v krotko naturo jagnjet. Strahoma se bližajo k svetnikom, k nogam se jim uležajo in jih ližejo, potem pa se zopet v svoje zapore vernejo. Cesarja močno grabi, da so ga zverine osramotile; torej ukaže velikanskega bronastega vola razbeliti in svetnike vanj zapreti. (Tako svet plačuje poštenim ljudem njih dobrote!)

Velika množica ljudstva skupaj privrè gledat slavnega zmagovavca, ki je bil malo dni poprej z naj veči častjó slovesno v Rim peljan. Svetniki pred razbeljenim volom stojé in molijo: „O vsegamogočni večni Bog, stvarnik nebés in zemlje! ki si tako čudovite reči nad nami storil, usliši našo ponižno prošnjo! Oblagodarjaj vse, kateri se bojo nas spominjali. Reši vse tiste, ki bojo v morskih ali vodnih nevarnostih nas na pomoč klicali. Prosimo tudi, dodeli nam, o Gospod! da nam bode ogenj hladilo in v tem hladilu svoje duše tebi v roke izdihnemo; ne pripušaj pa, da bi bili ločeni, ampak naj vsi na ravno tistem kraji počivamo.“ Na to molitev se sliši glas z nebes: „Vaša molitev je uslišana; v svojih mnogih velikih križih in težavah se niste dali premagati, pridite tedaj in prejmite zmagovavno krono, in uživajte za to časno terpljenje večno veselje.“ Rabeljni jih veržejo in zapró v ognjenega vola. Moč Kristusova je razbeljenega vola ohladila; svetniki v njem prepevajo čast in hvalo presveti Trojici. Tri dni potem, ko so bili sveti spričevavci že utihnili, pride cesar k volu in ga ukaže odpreti; pa o čudo! Hudodelniki, ki so jih sicer v tega vola zapirali, so bili v pepel zdrobljeni, naši svetniki pa so bili nepoškodovani, še obleka na njih ni bila osmojena; bili so beli kakor sneg, in enaki spijočim. Pričujoče ljudstvo vpije: „Velik je Bog kristjanov!“ Cesar ves preplašen in osramoten se hitro domu pobere, kristjani pa svete spričevavce častito pokopljejo. Sv. Evstahij je s svojimi vred prejel mučeniško krono 20. kimovca leta 120 po Kr. Pozneje, ko je bilo preganjanje kristjanov ponehalo, je bila na njih grobu sozidana lepa cerkev, ki še zdaj stoji.

Poduk. O kakó čudovite in neizvedljive so pota, po katerih Bog svoje zveste služabnike v tej solzni dolini vodi, da jih poslednjič pripelje v nebeško domovino! To nam priča tudi življenje sv. Evstahija in njegove pobožne deržinice. Blagor človeku, če se po zgledu svetega Evstahija in njegove družine vodstvu Božjemu popolnoma vdá in zvesto služi svojemu Gospodu, naj ga že vodi po ternjevem potu križev in težav, ali pa po prijetnem potu veselja, slave in časti! Blagor njemu, kogar nesreča ne omaja v zaupanji na Boga in ga v obupanje ne spravi, — sreča pa ne napihuje in od Boga ne loči! „Blagor človeku (piše sv. Jakop 1, 12.), kateri preterpi skušnjavo; ker skušen bo prejel krono življenja, ki jo je Bog obljubil tistim, ki ga ljubijo.“ Izročujmo se tedaj vodstvu Božjemu v sreči in nesreči: Saj vemo, da „njim, kateri Boga ljubijo, vse k dobremu pomaga“ (Rim. 8, 28.), zlasti nadloge in križi; zakaj po teh se človek očišuje in z Bogom združuje.

Molitev. O Bog! kateri si svetega Evstahija takó čudovito pripeljal k pravi veri, in si ga z njegovimi vred dolgo časa očiševal v šoli velicega terpljenja, kakor se očišuje srebro v ognjeni peči, poslednjič pa si mu podelil nezvenljivo nebeško krono; prosimo te po njegovem velikem zasluženju, vodi nas po potu svoje očetovske ljubeznjive previdnosti, če tudi ternjevi, da le k tebi v tvoje kraljestvo pridemo, po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Listek za raznoterosti.

Oddane milošnje. Za pogorelce vasi Ovčje njive pri Mirni 3 gl. 10 kr., in za pogorelce v Rakovniku 1 gl. 5 kr., kar je še došlo, smo oddali v knezoškotjsko pisarnico. Vred.

Zdravje sv. Očeta, kakor piše „Voce della Verità“, je dan na dan boljše. Njih telesna moč prihaja krepkejši; živost duha in jasnost uma je prečudna, kakor je bila vaelej. Sv. Oče sprejemajo vsak dan veliko kardinalov, prelatov in družih osebnost, kar je treba za obravnavo opravil v prid vesoljne sv. Cerkve.

Molitev za sv. Očeta. Iz nagovora sv. Očeta, ki so ga imeli 28. grudna, so sestavili naslednjo lepo molitev, ki jo je prinesla „Unità“:

Molitev.

Vsegamogočni in predobrotljivi Bog, dodeli Cerkvi in našemu papežu Piju v tolikih in tako hudih potrebah svojo pomoč. Ako leta in bolehnosti tarejo telo našega sv. Očeta, daj njegovemu duhu vedno večí moč za serčno vojskovanje v sedanjih nadlogah. Oziraj se dobrotno na svojo sv. Cerkev, na britkosti in krivice, ki jih terpi; odpusti nam vse naše grehe; stori da se čast in hvala daje tvojemu svetemu imenu; dodeli nam dar dobre volje, in sad tistega mirú, ktereга so angelski zbori o Gospodovem rojstvu ljudém oznanovali. Amen.

Viktor Emanuel je 10. t. m. po kratki pljučni bolezní pred sodnji stol poklican. Njegov predčutni strah se je spolnil: umerl je v Kvirinalu, poprešnjem papeževem dvoru, v katerem stanovati ga je bilo zlasti v začetku tako groza. Bog hotel, da bi se bil pred smertjo z Bogom spraval.

Drugi velikan, general Lamarmora, je bil le malo poprej pokopan.

Iz Rima in Jeruzalema se je te dni povernil gosp. ameríkanski misijonar L. Možina.

Poslednje novice. Turčija je pripravljena z Rusom mir delati, in kakor pišejo, bi se vdala v precej velike žertve. — Veliko se je govorilo, da bode Turk tudi kristjane jemal k vojakom; zdaj se je boje vse zadevno pogajanje razderlo. — 3. prosenca so ruske kardela med glasbo in petjem prišle v mesto Sofijo na Bulgarskem in bila je slovesna Božja služba v stolni cerkvi. Turki so 2. pros. sami zapustili mesto, ki je bilo le samo od ene strani vterjeno. Vzeli so seboj bogate in imenitne Bulgare; bolnike in ranjene pa so pustili. — V Londonu med ruskimi zmagami vse šumi. V ministerstvu ste vstali dvé stranki; ena za vojsko, druga za mir. Edini ste sicer v tem, da Rusija ne smé obsesti Carigrada, in da v pogojah za mir mora tudi Anglija govoriti.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Baron Ceno Cirheimb pride za fajmoštra na Koroško Belo, č. g. Nace Kutnar na sv. Goro; č. g. Jakob Kalan pa v Morovec. Za fajmoštre sta bila tudi poterjena č. gg. Fr. Kunstelj na Jančem, Martin Vodir pa v Goričah. Razpisane so te le fare: Slavina 20. dec., Hrenovice in spodnji Log na Kočevskem pa 28. decembra.

V Lavantinski škofiji: Župniki so postali č. gg.: Vinko Geršak pri Sv. Kungerti na Pohorju; Jakob Košar na zgornji Poljakavi, in Jožef Sovič v Stopercih. — Prestavljeni so č. gg. kaplani: Jožef Zatler v Šmartin pod Šalekom; Jožef Jurčić na Pako, in Jožef Černko v Fram.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: L. Vesel 1 gl. — Po g. Rozm. 1 gl.
Za sv. Detinstvo: Neimenovana družina 2 gl. — Gč. V. M. 1 gl.
Za bratovšino sv. Bonifacija: Gč. V. M. 1 gl.
Za bratovšino sv. Leopolda: Po mil. g. proštu 1 gl.